

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Львівський національний університет імені Івана Франка
Західноукраїнський національний університет
Вінницький національний аграрний університет
Жешувська політехніка
Жешувський університет
Благодійний фонд «Бізнес-інкубатор Тернопільщини»

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**III міжнародної науково-практичної конференції
учених та студентів**

**«ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК ФАКТОР
ІННОВАЦІЙ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА»**

6-7 грудня 2022 року

ТЕРНОПІЛЬ, УКРАЇНА 2022

УДК 159.9.075/597.55:577.12:546.3

М. Содомора, О. Мацюк, канд. біол. наук, доцент, Р. Яворівський

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
Україна

КОРЕЛЯЦІЙНІ СХЕМИ МІЖ ПОКАЗНИКАМИ СТРУКТУРИ ТА УРОЖАЙНІСТЮ ГІБРИДУ РІПАКУ ОЗИМОГО КУГА

M. Sodomora, O. Matsiuk Ph.D, Assoc. Prof., R. Yavorivskyi

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

CORRELATION SCHEMES BETWEEN STRUCTURE AND YIELD OF WINTER KUGA RAPE HYBRID

Ріпак є досить ціною агроекологічною культурою, що має важливе значення, як для відновлення біоценозів, так і для аграрних господарств. Склад ріпаку визначає його основні види використання. Насіння містить приблизно 38-50% олії, 6-7 % клітковини, 16-29 % – білка, 24-26 % – безазотистих екстрактивних речовин [1].

Привабливість цієї культури полягає у здатності позитивно впливати на ґрунт, покращуючи його будову, знижує кількість бур'янів, зменшує кількість уражень різними хворобами коренів зернових, що є зазвичай наступниками у сівозміні.

Для сільського господарства, ця культура, цікава не тільки здатністю відновлювати родючість ґрунту, а і є чудовим джерелом зелених кормів.

Відомо, що урожайність ріпаку озимого визначається добутком двох основних ознак – кількості продуктивних пагонів на одиницю площі і маси зерна з стручка. Крім того, продуктивність стручка визначається числом зерен у стручку і масою 1000 насінин. На рівні рослини та фітоценозу ріпаку названі ознаки знаходяться у певних співвідношеннях і взаємозв'язках, впливають на урожайний потенціал та його реалізацію.

Компоненти урожайного потенціалу ріпаку озимого відносяться до мінливих кількісних ознак, їх прояв залежить від багатьох спадкових і середовищних факторів в системі генотип середовищних взаємодій.

Важливими показниками, що відображають продуктивність сортів ріпаку озимого є густина рослин, кількість стручків на рослині, кількість насінин в стручку та маса 1000 насінин.

Дані показники дають змогу встановити рівень біологічної врожайності, яка завжди є вищою від фактичної [3]. Максимальний урожай насіння формується за їх оптимального співвідношення, однак у разі недостатнього розвитку одного структурного елемента врожай може бути компенсований за рахунок іншого показника.

Елементи структури врожаю є досить мінливими і залежать від конкретних умов, які формують кількісне вираження кожного з них [2], а також від перехресного запилення. Урожайність мала тісний кореляційний зв'язок (строга позитивна кореляція) з такими ознаками, як кількість стручків на рослині ($r=0,998$) та урожайністю. Між масою 1000 насінин та урожайністю спостерігалась строга негативна кореляція ($r=-0,98$).

Строга негативна кореляція спостерігалась між масою 1000 насінин та кількістю стручків на рослині ($r=0,96$), а слабка позитивна кореляція – між кількістю стручків на рослині ($r=0,45$), та кількістю насінин у стручку, кількістю насінин та урожайністю ($r=0,4$), а нестрога негативна кореляція між масою 1000 насінин і кількістю насінин в стручку ($r=-0,61$) (табл.1).

Таблиця 1

Коефіцієнти кореляції структурних показників урожайності гібриду ріпака озимого
КУГА.

Показники	Маса 1000 насінин (г)	Сер. арифм. кількість насінин в стручку	Кількість стручків на рослині	Урожайність, т/га
Маса 1000 насінин (г)	1			
Сер. арифм. кількість насінин в стручку	-0,611802827	1		
Кількість стручків на рослині	-0,972232559	0,409704946	1	
Урожайність, т/га	-0,982506139	0,453790027	0,998805448	1

Проаналізувавши кореляційні схеми між показниками урожайності та кількості продуктивних стручків, між масою 100 насінин і урожайністю було відмічено найбільш високу кореляцію та між урожайністю та кількістю стручків

Таким чином, відмічаємо позитивний вплив перехресного запилення на урожайність гібриду ріпаку озимого КУГА. Використання кореляційного аналізу у дослідженнях ріпаку озимого має базуватися на даних з урахуванням ряду обмежень, які диктуються факторами навколишнього середовища.

Література

1. Вожегова Р., Влащук А., Шапарь Л., Колпакова О. Ріпак озимий для Південного Степу. *Аграрний тиждень*. 2017. № 7 (321). С. 48–49.
2. Гойсюк С. О. Продуктивність озимого ріпака залежно від особливостей та агротехніки вирощування в умовах південної частини Західного Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук : 06.01.09. Вінниця, 2003. 20 с.
3. Лихочвор В. В. Ріпак озимий та ярий. Львів : Укр. технології, 2002. 45 с.

Н. Дацків, Л. Шевчук АНАЛІЗ ЧУТЛИВОСТІ РИЗИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОРТФЕЛЮ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	28
О.Капрва ДИНАМІКА ЗМІН РІВНЯ СПОЖИВЧОГО КОШИКУ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ	32
О. Коноба ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	35
К. Крижанівська ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	37
Л. Крицька АНАЛІЗ ПРОЄКТУ СТВОРЕННЯ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ БАНКУ НА ОСНОВІ ДІАГРАМИ ГАНТА	39
С. Кусень РОЛЬ БУДІВНИЦТВА У ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ	42
І. Мартиняк ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	44
Я. Новік СПОНСОРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ	46
В. Пасічник ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГАЗОТРАНСПОРНИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ЗАТРАТ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ	48
А. Слюз ІНДИКАТОРИ РИЗИКІВ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	51
І. Струтинська, В. Мельник АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ОБРОБКИ ЗАМОВЛЕНЬ В КАФЕ	53
М. Содомора, О. Мацюк, Р. Яворівський КОРЕЛЯЦІЙНІ СХЕМИ МІЖ ПОКАЗНИКАМИ СТРУКТУРИ ТА УРОЖАЙНІСТЮ ГІБРИДУ РІПАКУ ОЗИМОГО КУГА	55